

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ — одиноку соц. дем. часопис для цілої Америки; она одна дає те знанє, яке повинен мати кожний працюючий класово свідомий чоловік. Хочеш знати, як здобути красний лад на освіті, то читай все „Робочий Народ“

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два доларі а адреса до него є:

„ROBOTCHYJ NAROD“

Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg, Man.

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE)

THE OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.

(Affiliated with the S. D. Party of Canada). THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA Published weekly by

THE „ROBOTCHYJ NAROD“ ASSOCIATION at 144 Higgins Ave. Winnipeg, Man.

Subscription \$2.00 a year.

„Проводирі“.

Хто жив в Росії, то й нераз бачив сліпих, які підпороючись костуром, тримаючись за плече оди друга, ідуть дорогами, заходять на відпустки, на ярмарки та сьдівляють храпливим голоом пісні, простягаючи свої зошливі руки по милостиню: „Помилуйте сліпєньких, Христа ради“!

Якже можуть вони ходити з села в село? Прецінь вони же сліпі, цілком сліпі. Так, але чи не зауважили ви змореного мальчика в віці від 7 до 8 літ, котрий іде вперед, а сліпі держучься його ступають осторожно, тяжкими кроками довіряючи вповні своєму „провидири“ мальчику?

Неодна бідна матір віддала свою лобу дитину в найми за „провидир“ або як називають, „вожія“ за ціле літо від весни до морозів, дістане ся дитина — провидир 5 рублів... Так 5 рублів... але за те буде жити, бо чейже не просидить без куска хліба, доки матір заробить на лаві 15 копійок на день...

Чиж сліпі є, що віддають себе в руки видючого, але цілковито ще маленького хлопчика — не представляють нашого народу тут в Канаді? Там в старім краю нарід наш засліплений застарілим віруванєм і пересудом, брідом сліпим, держучься за плече „провидирів“ — попів і власти, — та наставляє свої мозолісті руки по милостиню: „Помилуйте сліпєньких Христа ради“! Сила деспотизму держить народ в темноті. Нарід просить, молисть ся, благає зглянутись над його нуждою, благає Христа ради, плаче і звиває на поміч якусь невидиму йому і непонятну силу, — бога. Э свідомі люди, які радять сліпим лічити ся з сліпотю, бажають їм світла, радять їм не просити, а домагатись, не простягати рук по милостиню, а твердими руками змаганьми в могутчу народну організацію, в з н т в с е, що їм правдо належить ся. А чи слухають „сліпі“ розумних, добрих та щирих ім людей? Ні! Вони боять ся їх. Вони боять ся всего нового, а особливо боять ся свободи... від „провидирів“ з палками!

Погляньте на руский та український народ в Канаді. Українці ідуть „сліпі“, держучься „консервативних“ та „ліберальних“ палок — попів і країнів, які посідають маатки, які є властителями кількопверхових каменець.

Куда ведуть ті „провидирі“ наших сліпєньких людей?

Бачите, є, „провидирі“ се не малі діти, се не мальчики, вони не ведуть за 5 рублів на рік, боє і без шапки. Ні! Канадійські „провидирі“, одягнені „файно“, вони не боє, не голодні, вони дійсно б а с в-властители майна, їхні кишпєні повні доларів, які дають їм право на сите, безділне житє і на назву „провидирів“.

Одно тут лише дуже замітне, що є, „провидирі“, ведуть народ туди, де вся нажива добута сліпим народом, поспалаби в руки видючих „провидирів“.

А от знова люди в Велико-Росії: духобори. Єі так вже привикли до темноти, що о тім, аби бачити своїми власними очима, — не хотять навіть слухати, відпекують ся від шкіл, від науки. Их „провидирі“ — сектант Верігін і його помічник Іван Щербинін, публично заявляли перед комісією в 1913 р. що „наука управляючим землю є цілком безпотрібна“.

Многострадальний народ руский, в погоні правди, хапаєть ся вчяких „провидирів“, і вірять в своїй невинности, що кілька тисяч людей може жити в теперішнім устрою не підчиняючись державній власти, може жити після науки Христа: любви ближнього своего як самого себе. У них нема попів, нема церков, нема писаних молитвеників, — але є „провидирі“, котрі ведуть їх просто в небо до бога, однак поки вони тут на землі, то примушують їх працювати від зорі до зорі, даючи їм на

прожате баряболю і хліб, але і сего, як доказують свідки перед правительственною комісією, не дають доволі, хто кілько забжає. Врак поживи і перетяжена працею викликає у багатьох духоборів сухоти. Декотрі покидають се „царство боже“, виходять, а так аваню обшани духоборів, але більшість вірять, що бог „полюбив“ їх, а через се і „карає“ їх, а за се вони відразу в рай попадуть ся, де розумієсь не будуть терпіти ні голод, ані не будуть нищити свою силу.

Духобори увірені, що вони живуть самі про себе свобідно від неправди-законів „дівола“ — се є держава капіталістичного устрою. Але між тим старають ся дістати гроші від правительства Канади за працю, яку вложили вони в землі в Саскчевані, а яку правительство відібрало від них тому, що вони відказались підчинятися законам краю і принамати горожаньство Канади.

Духобора не хочуть бути підданими, вони члени братерства всего свїта... так задурюють їх їхні проводирі. І єі люди єсмьють ще говорити, що вони сповнюють все, що проповідував Толстой. Се заявив Верігін перед комісією Брітїш Колумбї.

Але Лев Толстой в своїх письмах до духоборів говорив: „І тому признаванє приватної власности, а признаванє насильства і убиства, вам не треба було відказуватись від воєнної і поліційної служби эсли ви признаєте приватну власність, яка і підтримує ся лиш воєнною і поліційною службою“. А дальше паче: „Христіяноську науку не можна розуміти по кускови: лише все разом, або нічого“.

Та мало сего, що духобора „братують ся“ з цілим свїтом, Вони цілком не хотять радити тим, що їхньою працею вложеною в саскчеванські поля — ділють ся другі люди — „братя“, — вони бо і активно виступали проти людей — „братів“. В часі страйку в Брітїш Колумбї, духобора хотіли йти до праці в ролі єкебів.

І воно зрозуміле, прецінь з їх точки зрїня всі „братя“, отже і капіталісти „братя“, і як же лишити їх без робочих рук в часі страйку? ІА що найголовнійше, — „трошків“ потребує „браток“ — їх проводир Петро Верігін.

І чи се не міпаняна понятє? Все звалили на купу: „в імї Христа“!

Анархізм в формі не признаваня законів держави; жадоба землі, яку купують вони на основі тихже законів, які вони відкидають; вазискуванє звичайних робітників духоборів, які обовязані єліпо повинуватись „провидирам“, робити від зорі до зорі: віддавати свій заробіток до так званої каси „общини“, невиконюванє домагань закона в ролі реєстрації уродни, слабостий, смертї; віруванє, що для них повинні робити в майнах та фабриках другі „тріпні“ люде, а вони, „святї братя“ будуть користуватись лише готовими плугами, машинама, желїзницями і по „законї Христа“ будуть рити землю і сьпівати безсенсовні „святї пісні“.

Наш мальчик-провидир, не знаючи дороги, питає прохожих: „Дядьку, а як менї вийти на Медвежу Полянку?“ І дядько розтолкує мальчику як найти дорогу. Так само постуляють і канадійські „провидирі“ наші пани.

Українські „провидирі“ мають „лялька“ — „Новини“, московфільські „провидирі“ держуть ся „лялька“ чорносотенного „Русского Голосу“, а духоборський „провидир“ Верігін радить ся з „лялькаком“, з царської охрани. Так, охраник Александр Еваленко, який працював в 1894 р. в відділі царської охрани в Нью-Йорку, під проводом клїки Сергієва, — нині він є, дорадником духоборів в Канаді!

Я увірена дорогі товариші, вам страшно подумати о темноті наших людей, котрих „провидирі“ завели в багно, через що простий, темний нарід тратить віру і в саме істнованє свїта та правди.

В чім же спасенє від псевдоучителів, від охраників, від „провидирів? Відповідь ясна: в самоосвідомленю, в науці, в критичнім думаню, в діяльности для добра народних мас. Так, але як образуватись при теперішній тюремній праці робітників? От в єім і найголовнійша точка.

Робітничя класа находить ся тепер в услївях повних неможливости учити ся і думати. І от проти такого положеня робітничя класа повинна повстати, эсли не хоче бути на дальше „сліпою“, „низою“, котрій дають милосогню і котру ведуть не инакше як за ніє, всі можливі „провидирі“.

Марія Николаєва.

Конституція.

IV. Домініальний езекутивний комітет.

Репрезентація у комітеті і приміченє полишає ся до першої генеральної конвенції. У міжчасі роботу домініального езекутивного комітету полишає ся в руках генерального езекутивного комітету канадійської соціалістичної федерації в Берлін, Онт.

1. Обовязки домініального езекутивного комітету є: вести біжучі справи партії, такі як видаванє чартерів, достарчуванє стемплів і иньших цраборів провінціоальним езекутивним комітетам та відділам в незорганізованих територіях, завідувати агітацією скрізь по Домінії, принамати під референдум всі пропозиції і коли вони поперті трома чв більше відділами і згідні з постановами конотитудії, піддавати їх під загальний голос членства партії: предложити звіт домініальній конвенції партії і приготовити програму та правила нарад домініальної конвенції, однакож конвенція може се прийняти або відкинути; видавати відділам що пів року в подостаточній скількості примірників звіт з каси партії.

2. Домініальний Езекутивний Комітет має достарчувати провінціоальним езекутивним комітетам стемплі по 5 цт. а відділам в незорганізованих територіях по 10 цт. і достарчувати їм всі прибори в актуальній ціні.

3. Домініальний Езекутивний Комітет може винагороджувати своїх урядників після вартости їх праці ів каси партії.

4. Домініальний Езекутивний комітет має право накладати єпеціальні податки, коли через референдум партія сего не заперечить.

V. Конвенції.

1. Кожлого року поміж 1. марта і 1. червня має ся зібрати загальний голос членства в цілі порішеня, чи потрібно і коли меньше-більше потрібно відбути конвенцію партії, та в якій місцевости.

2. Кожний відділ має на конвенції право до одного голобу за кожних дваидцять пять членів, або частину того і додатково голос за кожду дальшу 25 або більшість єєї суми дієсних членів. Жадєн делегат не повинен мати більше чам 7 голосів.

3. Всі протоколи конвенції мають бути предложені відділам до голосованя. Ліста імен голосуючих має бути доручена враз з картками до голосованя до головної кватери.

4. Експенси транспортації одного делегата а кождого відділу мають бути виплачені з фондів партії. Відділи, посилаючі більше чим одного делегата, повинні поносити кошта їх подорожя.

VI. Пропаганда.

1. Відділи иньші, чам англійські, мають мати повну автономію в пропаганді та організації своєї мови, коли зголосять ся до доміяльного езекутивного комітету о чартер для організації у їх мові. Их пропаганда-має бути згідна з конституцією і платформою партії.

2. Чужомовні відділи мають бути вільні від єпеціальних податків наложених домініальним езекутивним комітетом на англійську пропаганду.

3. Відділи чужомовних організації мають у домініальних справах плїягати рішеням домініальних конвенцій і домініального езекутивного комітету; в провінціоальних справах провінціоальним конвенціям і провінціоальним езекутивним комітетам, а в місцевих справах мають поступати з иньшими інтересованими відділами, згідно з постановами конституції.

4. Езекутивний комітет чужомовної організації має що кварталу давати справозданє домініальному езекутивному комітету і всім інтересовним провінціоальним езекутивним комітетам про поступ та иньші важні справи.

5. Чужомовні організації мають брати чартери і прибори для своєї відділів від домініального езекутивного комітету, стемплі мають діставати по 2½ цента. Колиж в якій провінції істнує провінціоальна організація, то езекутивний комітет чужо-мовної організації має звернути провінціоальній організації, 2½ цента за кожний стемпель виданий відділам у провінції.

6. Чужомовні відділи мають мати право звичайної репрезентації на всіх конвенціях і у всіх езекутивних тілах.

7. Відділи чужомовних організації мають складати справозданя езекутивним комітетам своїх організації.

Правила.

1. Домініальний езекутивний комітет повинен повнити обовязки провінціоальних езекутивних комітетів де нема провінціоальних організації.

2. Голосованє над кождим референдум має кінчити ся в 60 днів після оголошеня.

3. Всі пропозиції та иньші справи предложені під референдум партії, мають бути предложені без жадного вступу та заміток.

4. Всяке знехтованє відділом провізій конституції та правил партії встарчає, аби домініальний езекутивний комітет суспендував такий відділ на припорученє провінціоального езекутивного комітету і єсейчас піддав свій вчянок лід одобренє загального членства.

5. Урядників відділу має ся вибирати на протяг одного року, однакож по укїиченю року можна вибрати їх наново. Вибори урядників мають відбувати ся в протягу місяця грудня, а урядованє має зачинати ся від першого січня. Про вислїд кождого вибору урядників внутр відділу треба єсейчас доносити до провінціоального езекутивного комітету.

6. Відділи мають відбувати що найменше одно адміністративнє засіданє (бізнесовий мітінг) в місяці.

7. Всі урядники, рада і комітети можуть бути усунені своїми виборцями, коли ствердять ся проти їхніх оскарженє о занедбуванє обовязку або о переступленє

конституції чи платформ

8. Кожний дієсний члєн бути присутнім і говорити але не має права брати у

9. Жадна часть кана партії не єсмьі робити в людий, що не признають окасованя капіталістично

10. Жадна особа не м том на який будь уряд у нїм езекутивним комітет новинце, коли не була члє місяців і не з аднила ся у її праці.

11. Всі кандидати до міністративного тіла, має дієсний папери з вільним м ки відбуде ся офіційна відділі.

12. Резігнаційні пап вибраним до провінціоальненту мають передержув і провінціоальний коміт ріпати ся через референ.

13. Котрий будь члєн тичної партії, вибраний або домініального парла року чотирі місяці на ор або даги на своє місце за

14. Котра будь особа свобідний член, коли пр зобовязанє, оголошуючи ціонального езекутивно проживає. Такий член м вкладає.

15. Жадна особа не позамісцевого відділу, д вона проживає.

16. Програма всіх б бути єлдувача:

- 1. Вибір урядників
2. Відчитанє прот
3. Приниманє нов
4. Кореспонденції
5. Справозданє ко
6. Справозданє ор
7. Нескінчені спр
8. Нові справи,
9. Фінансове спра
10. Внесенє на за

Як живе ся н шим людям в Е ропі в часі війн

Про се можна набр понятя з двох листів, наспїли з Угорщини до чєних Держав, а які є поміщені в англійських сописках.

В однім з них пише Мадарка до своїх знаків в Нью Йорку: „Дорогі ятелі!

„З тяжким серцем лем пишу до вас сей Мій бідний муж пішов війська, хоть вже має ше як 42 роки і неразкий хорий, що на вєстояти не може. Не з що стане ся зі мною, євою жіноку без сотика можна житя, таке житє рогє. Фулт муки ко 60 сотиків, а літра к фель 20 сотиків. Вона дїйше коштувала лиш бо 5 сотиків.

Відні люди голоду Вони не можуть ді грошій, аби собі хліба пьта. Всі жалують, що поїхали до Америки. лий плаче цілами д Нужда страшна, стра Народ хоруж єі звору і вєсилєна. Нині за рєшту жовїрів. В (Вудапєштї) лєдво є щина. Склєпи замкнен заставничі закладі от і. Кожний стоїт в р дими годинами, аж на